

СТОЛИЧНА ОБЩИНА-РАЙОН „НОВИ ИСКЪР”

гр. Нови Искър, ул. “Искърско дефиле” № 123, п.к. 1281, тел.: 991-72-30; 991-72-78; факс: 991 76 23 e-mail: info@novi-iskar.bg

**УТВЪРЖДАВАМ:
ДАНИЕЛА РАЙЧЕВА
КМЕТ НА РАЙОН “НОВИ ИСКЪР”**

ПЛАН ЗА ЗАЩИТА НА НАСЕЛЕНИЕТО ПРИ БЕДСТВИЯ част V ЗАЩИТА ПРИ ГОРСКИ И ПОЛСКИ ПОЖАРИ

**Нови Искър
2014**

I. АНАЛИЗ И ОЦЕНКА НА РИСКА

1. Общи положения

Пожарът представлява неконтролирано горене, което нанася щети на обществото. В много случаи се създава опасност за хората. Понякога се дават човешки жертви, унищожават се материални ценности и се нанасят щети на националното стопанство.

При всеки пожар, независимо от неговите размери, се наблюдават множество явления, едни от които са постоянни /основни/ и присъщи за всеки пожар, а други – допълнителни, възникващи само при отделни пожари. Към основните явления спадат химическата реакция при горенето, отделянето и предаването на топлина, излъчването на светлина, отделянето на продукти от горенето и осъществяването на газов обмен. Основното за тях е химическата реакция. Топлината, продуктите от горенето и другите явления възникват като следствие от процеса горене. Ето защо главното внимание при гасенето на пожарите се насочва към ликвидиране на горенето. Към допълнителните явления се отнасят: деформирането на строителните конструкции, местните експлозии, изкипяването на нефтопродукти и др., които не са присъщи на всеки пожар, а възникват само при определена обстановка.

Основната причина за развитието на горенето при пожар е отделянето на топлина. Чрез лъчистата топлина и вследствие на топлопроводимостта и конвекцията тя нагрява горимите и негоримите строителни конструкции, материали и съоръжения, които са около зоната на пожара. По този начин твърдите и течните горими материали се подготвят за горене / разлагат се, изпаряват се /, след това се възпламеняват. Пожарът се разпространява, като се увеличава неговата площ.

Развитието на пожара в едно помещение може да се раздели на **три фази**:

- **Първата фаза** се характеризира със сравнително нивисоката температура и с малката скорост на разпространение на горенето. Продължителността ѝ зависи от огнеустойчивостта на строителните конструкции, както и от количеството и свойствата на горимите материали, които са в помещението. При нея пожарът може да бъде ликвидиран за кратко време, без да се изискват много сили и средства.
- **Втората фаза** се характеризира с голяма скорост на разпространение на пожара и с бързото увеличаване на температурата / над 1000 градуса и повече / в помещението. Продължителността ѝ зависи от огнеустойчивостта на строителните конструкции, количеството и свойствата на горимите материали. Тя продължава до пълното обхващане от огъня на горимите материали в помещението. Има голяма опасност пожарът да се разпространи в съседни помещения. За гасенето му в тази фаза са необходими много сили и средства.
- **През третата фаза** температурата в помещението се понижава, намалява скоростта на горенето, материалите догарят / ако не се гасят /. Основните пътища за разпространяване на огъня в сгради с негорими междуетажия и стени са различните отвори в стените, преградите, прозорците, вратите, асансьорните шахти, вентилационните канали и др. В сгради, в които повечето от основните строителни конструкции са трудно горими, горенето се разпространява както чрез материалите, така и по конструкциите. Възможно е и скрито разпространяване на огъня. В сгради с горими строителни конструкции пожарът се развива предимно във вертикална посока, като сградите горят външно и вътрешно. Пожарът много бързо се разпространява. В зависимост от мястото на пожара / мазе, етаж, покрив, таванско помещение и др./ огънят и продуктите от горенето се разпространяват различно. При пожар в мазе

или етаж огънат и димът се разпространяват обикновено нагоре и встрани и най-бавно надолу.

Важен момент за развитието на пожари в сгради е разрушаването на строителните конструкции. То настъпва вследствие на претоварването и прегарянето им. Признаци на събарянето на железобетонни конструкции са огъването и появата на пукнатини, а за дървените измазани конструкции — падане на мазилката и др. За разрушаване на конструкциите могат да въздействат и динамичните товари.

За прекратяване на горенето е необходимо да се създадат определени условия, които да въздействат върху горимото вещество, върху окислителя или върху топлината, която се отделя. Тези условия са:

- температурата при горенето да се понижи по-ниско от температурата на възпламеняване на горимите вещества, например за дървесината под 240°C.;
- да се намали процентното съдържание на кислорода във въздуха под границите, необходими за горене (под 16%);
- да се намали количеството на горимите вещества, които постъпват в зоната на горене, под границите, необходими за образуването на горима смес.;

Всички тези условия в крайни сметка довеждат до понижаване на температурата на пожара, вследствие на което горенето се прекратява. Условието за прекратяване на горенето се създават чрез различни способы. Под способ за прекратяване на горенето се разбират действия, извършвани в определена последователност, насочени към спиране на горенето.

2. Способы за прекратяване на горенето

2.1 Охлаждане на зоната на горене или на реагиращите вещества. Същността се състои в това, че температурата на реагиращите вещества или температурата в зоната на горенето се понижава под температурата на възпламеняване на веществата. Това се постига чрез пожарогасителни средства с голяма топлоемкост или с ниска температура, като вода, въглероден двуокис и др.

2.2 Изолиране на реагиращите вещества от зоната на горене. Основното тук е да се прегради пътя на въздуха, парите и газовете, които постъпват в зоната на горене, чрез покриване на горящата повърхност с пяна, вода, покривки, брезенти, ламарина, пожарогасителни прахове и др.

2.3 Разреждане на реагиращите вещества в зоната на горенето с горими вещества. За прекратяване на горенето се вкарват такива вещества, които, смесвайки се с реагиращите в зоната на горенето, намаляват тяхното процентно съдържане. В резултат на това горенето спира. За целта се използват пожарогасителни средства, като въглероден двуокис, азот, водни пари, вода и др.

2.4 Спиране на горенето по химически път. Основава се на химическото взаимодействие на пожарогасителното средство с реагиращите вещества /главно с промеждутъчните продукти/. Най-употребяваните пожарогасителни средства при този способ са метиленбромидът, етилбромидът, тетрахлорметанът и др.

Всеки отделен способ се прилага по различни начини. Така например izolацията на реагиращите вещества от зоната на горенето се осъществява чрез херметизация на помещението, покриване с пяна, с пожарогасителен прах или с друг материал. Осъществяването на всеки начин изисква конкретни действия. Тези действия могат да бъдат изпълнени по автоматичен път или чрез въвеждане в действие на определени сили и средства. Правилното определяне на способа за прекратяване на горенето, както и уметото му осъществяване, са решаващо условие за успешното гасене на пожарите.

Пожарът, като стихийно бедствие, е особено характерен за големите горски и полски масиви. Възниква от гръмотевични бури, умишлено или при нарушаване на технологичната дисциплина. Пожарите в горите причиняват големи загуби на народното стопанство. Те унищожават всичко, което е на пътя им – фиданки и млади култури, възрастни насаждения и готова продукция. При пожар се унищожават напълно или частично сгради, съоръжения, различно технологично оборудване и транспортни средства.

3. Пожарна опасност и противопожарни мерки в училищата

В училищните сгради, освен класни стаи има още лаборатории, библиотеки, учебни кабинети, гардероби, работилници и др. служебни помещения. Пожарната опасност в тях се определя преди всичко от наличието на много хора, чието извеждане в условията на пожар е трудно. Най-голяма опасността има в лабораториите, където се намират много горими вещества и се използва открит огън /спиртни лампи,електронагревателни прибори и др./.

В работилниците се използват и съхраняват дървени материали, леснозапалими и горими течности, бои, лакове и др. горими вещества. Практиката показва, че най-чести причини за пожар са игра с огън, samozапалване на омаслени конци от ел. инсталации и съоръжения и др. Много често пожарите в училищата се причиняват от отоплителни и нагревателни прибори. Пожарната безопасност в училищата се постига чрез установяване на строг противопожарен режим. Той представлява установен безопасен ред по експлоатацията на сградите, съоръженията, машините приборите и апаратите. За осигуряването му се организират най-разнообразни мероприятия: в многоетажните училищни сгради по-големите ученици заемат класните стаи в горните етажи, а по-малките – в по долните; осветлението на стълбищните клетки се поддържа винаги изправно; евакуационните изходи, проходи, коридори и стълбищата се поддържат винаги свободни. Вратите на евакуационните изходи се отварят навън. Масите, столовете, чиновете в класните стаи се разполагат така, че да не възпрепятстват бързото излизане на учениците. Стените не се облицоват с книжни и синтетични тапети. Таванските помещения се почистват. Таванските стаи се заключват.

Избените помещения могат да се използват за работилници само ако от тях има два самостоятелни изхода за евакуация. Горимите отпадъци и омаслените конци се почистват от учебните работилници, след приключване на работа и си изхвърлят на определени за тази цел места. В тях се съхраняват материали само за едnodневна работа. Учениците работят или се занимават само в присъствието на преподаватели или ръководители. След приключване на работа се проверява дали помещенията се почистени и дали електрозахранването е изключено.

Преди началото на отоплителния сезон се проверява изправността на ел. инсталация и нагревателните уреди. В котелните се допуска съхраняването на гориво за едnodневни нужди. Горелките за течно гориво трябва да изключват подаването на нафта, ако пламъкът се прекъсне. Всички отоплителни, електронагревателни и осветителни прибори да се наблюдават, когато работят.

Ремонтът и обслужването на ел. инсталации се извършват само от правоспособни електротехници. Токовете кръгове в учебните работилници да са снабдени със самостоятелни изключватели.

За улесняване на действията на огнеборците пътищата и входовете към училищните сгради трябва да бъдат свободни.

Зимно време училищните дворове и пътищата към тях трябва да бъдат почиствени от сняг. Особено внимание се обръща на водоизточниците / резервоари и хидранти /. Те обезателно се зазимяват още през есента.

Въпреки мерките е възможно възникване на пожар, поради най-различни причини.

Ето защо действията на всички се насочват най-напред за спасяване на учениците. Преподавателите и обслужващият персонал незабавно съобщават за пожара. Вземат незабавни мерки за евакуацията на учениците първо от долните класове. Евакуирането започва от помещението, където е възникнал пожарът. Учениците се извеждат на безопасно място. Започват гасенето на пожара и при пристигане на силите на СУПБЗН ги информират дали всички ученици са евакуирани и къде е пожарът.

За осигуряване на правилни действия, в случай на пожар, предварително се разработва План за извеждане /евакуация/ на учениците.

4. Пожарна опасност и противопожарни мерки в обществени и жилищни сгради

Обществени сгради са театрите, кинотеатрите, изложбените и спортните зали, болниците, училищата, различните детски заведения, магазините, хотелите, културните домове и др. подобни сгради.

Правилният подбор на проводниците и на другите електроматериали, начините на устройването и поддържането им, са от особена важност. В тези обекти се събират много хора, младежи, деца и др. Често небрежно се използват различни огнеизточници, отоплителни и нагревателни уреди, апаратури и пр. Задръстват се входове, изходи, стълбища, тавани, мазета, водоизточници, електрически табла. Не се спазват противопожарните правила при размразяване на водопроводи, при извършване на заваръчни работи, пуши се на неподходящи места, ползват се отоплителни уреди и пр.

Работните помещения и районите на тези сгради се замърсяват с различни горими материали или се работи с леснозапалими вещества, при наличието на открит огън. При излизане от домовете и административните сгради, без много да се мисли, се оставят неизгасени печки, кибрит, деца без наблюдение, не се изключва електрическият ток.

За да не възникват пожари, се вземат противопожарни мерки. Отоплителните и електронагревателните уреди и инсталации се устройват в съответствие с противопожарните изисквания за отделните помещения, производства и складове.

Електрическите инсталации и електрическите домакински уреди да са технически изправни и правилно да се използват. При повреда да се търси помощта на квалифицирани специалисти. Обществените и жилищните сгради се изграждат или преустройват в съответствие с **„Наредба І з – 1971 за строително - технически правила и норми за осигуряване на безопасност при пожар”**. Особено внимание да се обръща на обезопасяването на отоплителните и вентилационните инсталации, на мазетата, на правилното устройване на вратите, стълбищата и коридорите, като пътища за евакуация на хора и имущество.

Във всяка обществена и жилищна сграда се създава организация за предотвратяването и успешното гасене на евентуални пожари. Вземат се мерки за набавяне, монтаж, и поддържане в изправност на пожароизвестителни, гасителни, телефонни, сигнални и други инсталации, за доставяне на средства и уреди за гасене на пожари, като пенопреобразовател, пясък и кофпомпи, пожарогасители и др. С помощта на органите на СУПБЗН се разработват планове за евакуация на хора и имущество. Всички служители, работници, възпитатели и граждани се запознават с плановете за евакуация, а така също и с действието на противопожарните уреди и съоръжения.

5. Горски пожари

Пожарите в горите причиняват големи загуби на националното стопанство. Характерно за горските пожари е бързото им нарастване на големи площи със завихряне, прехвърляне на искри на големи разстояния и образуването на нови огнища. Това създава реална опасност за живота на екипите, участващи в пожарогасенето, както и на животните в зоната. От продуктите на горенето силно се замърсява околната среда. Най-вероятни райони за възникване на горски пожари са насажденията от I клас на пожарна опасност. Това са предимно иглолистни култури и широколистни насаждения, растящи върху много сухи и сухи почви.

Горските пожари възникват от съчетаването на два фактора, а именно:

- метеорологичния;
- биологичния / наличност на невегетираща тревна растителност и на мъртва горска постилка /.

От метеорологичните условия съществено значение имат слънчевата реакция и продължителността на безвалежните периоди. Тогава е възможно и при ниска температура през пролетните месеци да възникнат горски пожари, ако има суха тревна покривка и горска постилка – сухи листа, сух хумус, шишарки, клони и други отпадъци.

Причините за възникването на горските пожари могат да се разделят на две групи:

природни явления / гръм / и от дейността на човека.

Природните явления за възникването на горски пожари на територията на Столична община са рядко явление и се отнасят до гръмотевични удари върху сухи дървета. Такива пожари възникват там, където бурите, свързани с гръмотевиците, са по-често явление. Те са около 1,5%. Броят на пожарите, предизвикани от човека, е много по-голям. Статистиката показва, че 98 – 99% от горските пожари се причиняват от хората, в следните случаи: при груба небрежност; когато се добиват дървени въглища; при паленето на огън от работници при залесяването; при оставен неизгасен огън от туристи, ученици, ловджии, рибари, пастири и др. Пожари могат да бъдат предизвикани и от захвърлена неизгасена цигара, клечка кибрит, искри на локомотив, артилерийка стрелба и др.

5.1 Според класификацията горските пожари се разделят на три групи:

- наземни или базови пожари, с две форми – устойчиви и бегли;
- върхови или коронни, с две форми – устойчиви и бегли;
- подземни или почвени.

При низов бегъл пожар горят мъртвата почвена постилка и живата почвена покривка, мъхове, лишеи, тревна и храстова растителност, листа и други. Огънят се разпространява бързо, неговата скорост обикновено се движи от няколко до няколко метра до километър и повече в час.

При низовия устойчив пожар също горят мъртва почвена постилка, сухи отпадъци от дървета, подлес и подръст. Почвената покривка изгаря напълно.

При върховия бегъл пожар горят короните на дърветата. Огънят се разпространява от корона на корона с голяма скорост, като издава напред големи огнени езици, които се различават като поток от короните на дърветата. При него горят иглолистни дървета, по-малки сухи клони. По-дебелите клони и стъбла обгарят или се опърля кората.

При върховия устойчив пожар горят корените на дърветата, подрастът, подлесът и живата почвена покривка, която изгаря до минералния слой на почвата.

Кората на дърветата силно обгаря. Такъв пожар е най-опасен в иглолистни горски насаждения.

При подземните пожари горят живата почвена покривка, хумусния слой, торфения пласт, паднали преди години дървета, затрупани с дебел слой почва и дървесни отпадъци.

В борбата срещу горските пожари се организират пожаро-предпазни мероприятия които се разделят на:

А/ Противопожарна пропаганда, която има извънредно голямо значение за намаляване броя на пожарите. При пожароопасните сезони чрез СМО / радио и телевизия / на населението се напомня за спазване на противопожарните правила в горите и край пътищата. В горите се поставят художествено изработени табла, табели и др.

Б/ Почистване на горите и сечищата от дървесни отпадъци. За целта тези отпадъци се раздават за ползване от местното население или от промишлените предприятия. Изграждат се противопожарни канавки и пояси. Подготвят се площите, които подлежат на залесяване.

От патрулно-наблюдателните мероприятия най-голямо приложение намират наблюдател –

ната служба и наземното патрулиране. За навременно откриване на запалванията и пожарите, както и за определяне на техния размер и местонахождение, се използват също наблюдателни кули / дървени и железни /. **Кулите обикновено се строят в гората, разполагат се върху възвишения,** където има най-голяма видимост. Наземното патрулиране е предназначено не само за навременното откриване на възникнали горски пожари, но и за своевременното им загасяване. Наблюденията се осъществяват от назначени пожаронаблюдатели и от формираните гасачески групи.

5.2 Методи за гасене на горски пожари:

- Почвообразуващи;
- Взривни;
- Огневи;
- Водни;
- Авиационни;
- Химически.

При почвообразувания метод гасенето се осъществява чрез пресичане разпространението на огъня с противопожарни тупалки, чрез разсипване на пръст или чрез прокопаване на заградителни ивици и канавки.

Взривният метод се прилага в отдалечени гори, на стръмни и непроходими места, където почвообразуваният метод не може да се приложи. Копаят се дупки с диаметър 10 - 20 см., с дълбочина, не по-малка от 40 см. В тях се поставя предварително подготвен заряд.

Огневият метод се прилага с успех както при низовите, така и при върховите пожари. Гасенето се основава на тягата, която се получава вследствие на нагретия от пожара въздух. Той е по-лек и се издига нагоре, като създава разреждане в зоната на пожара.

При водния метод за борба с пожарите се хвърля / изсипва / вода върху огъня или в огнището на пожара. Този метод се използва за гасене на слаби низови или подземни пожари, образувани при складиране на дървен или други материали в гората.

При авиационния метод се хвърлят гасителни средства с вертолет и самолет.

При химическия метод се използват химикали както за активна борба с огъня, така и за създаването на огнезащитни пояси около него.

Забележка: За борба с горските пожари у нас най-голямо приложение намира почвообработващият метод, тъй като той е най-икономичен.

Горският фонд на територията район „Нови Искър” възлиза на 77 560 дка, което представлява около 35 % от общата площ на района. Площите с растителност са представени главно от широколистни видове - дъб, бук, габър. Горският фонд се стопанисва от РУГ „София”.

В по-голямата си част насажденията са разположени по високите местности, до които водят черни, тесни пътища. Липсва противопожарно осигуряване, естествени и изкуствени водоеми, което в голяма степен затруднява пожарогасенето.

На територията на общината има около 78 532 дка земеделски земи, от които 18 809 дка заемат естествените ливади и пасища нивите, които при косенето и прибирането създават сериозни предпоставки за масови полски пожари. Най-често те се предизвикват при нерегламентирано палене на стърнища, небрежно боравене с огън и умишлени действия. Неосигуряването на наблюдение и неизораването на предпазни ивици, създават предпоставка за прехвърляне на огъня от земеделските имоти в горския фонд.

6. Пожарна опасност и противопожарни мерки при прибиране на житната реколта

Отглеждането и прибирането на житните култури са цялостно механизирани. От оранта до транспортирането на зърното в силозите, сушилните и складовете може да се говори за поточна организация на производството.

В противопожарно отношение особен интерес представлява ожънването на посевите, прибирането на зърното и сламата и преработването им. Пожарната опасност при жътвата идва от небезопасените селскостопански машини и от неспазване на противопожарните изисквания.

Всички селскостопански машини – трактори, комбайни, виндруюери, вършачки, влекачи, балировъчни преси, автомобили и др., преди работа и по време на жътвата се проверяват от органите на СУПБЗН и компетентни технически лица. Проверката обхваща дали те са обезопасени и съоръжени, съгласно противопожарните изисквания. Всички комбайни, трактори и автомобили, които работят на полето, се снабдяват с изправни искрогасители на ауспусите.

Електрическите инсталации на комбайните по време на жътвата трябва да са напълно изправни. На акумулаторните батерии трябва да са поставени предпазни капаци, а проводниците да са здраво закрепени към клемите, за да не се получава искрене. Мазителната и хранителната система да са сигурно уплътнени. При движение спирачките да не се оставят затегнати, въртящите се и триещите се части редовно да се гресират и смазват. За отстраняване на подобни нередности механизаторите извършват ежедневен технически контрол на машините.

Двигателите на комбайните, тракторите и автомобилите с гориво се зареждат, когато са спрени. Не бива да се допуска разливане на горивото. В близост до тези площадки може да се извършва и частичен ремонт на машините и при почивка. Машините се подреждат така, че при пожар бързо и безпрепятствено да се изтеглят.

По време на прибирането на реколтата се провеждат редица организационни противопожарни мероприятия. Големите житни блокове, при групова жътва, се разпарцелват за едnodневна работа. При разпарцелването се ожънва и заорава ивица с

определена ширина. Като ефикасно средство за ограничаване на евентуално възникнали пожари се осигуряват дежурни трактори, които могат да извършват и друга полска работа, в близост до блока, в който работят машините. Ожънване и разораване на противопожарните ивици се прави и покрай магистрални пътища, ж.п. линии и под ел. далекопроводи.

Паленето на стърнищата, преди да е приключила жътвата и да е извозена сламата от блоковете, се забранява. При изключителни случаи си иска разрешение от СУПБЗН, като се вземат необходимите противопожарни мерки.

За осигуряване на противопожарната охрана по време на жътва се обзавеждат подвижни наблюдателни постове покрай житните блокове и край ж.п. линии. Осигуряват се противопожарни уреди, съоръжения и средства за свързка и сигнализация, за своевременно съобщаване и за бърза загасяване на възникналите пожари. Всички селскостопански машини и автомобили, които се използват при прибирането на реколтата, се съоръжават с противопожарни уреди и съоръжения.

При прибирането, транспортирането и съхраняването на сламата и тревния фураж съществува също пожарна опасност. Извличането на сламата от блока се осъществява с два трактора с еднаква мощност. Сламопресите за балиране на сламата и тревния фураж трябва да са технически изправни и обезопасени.

Складирането на сламата и тревния фураж се извършва на фуражни площадки, като се спазват определени противопожарни изисквания. Площадките се снабдяват с противопожарна техника и съоръжения, вода за пожарогасене. Те се заграждат с телена ограда и се заорава ивица около тях.

Паленето на огън, пушенето и използването на огнеизточници както в житните посеви, така и в района на фуражните площадки, не се допускат. За целта се определят специални места.

За успешно гасене на евентуално възникнали пожари в житните блокове или фуражните площадки се организират доброволни противопожарни сили. Те се запознават с устройството и действието на противопожарните уреди и съоръжения. Осигурява се най-бързото им пристигане на мястото на пожара.

7. Пожарна опасност и противопожарни мерки при работа в химически лаборатории

В химическите лаборатории се работи с най-различни вещества и химикали. Повечето от тях са леснозапалими и горими течности / бензин, бензол, ефир, ацетон, спирт и др./, парите на които могат да образуват взривоопасни смеси. Взривоопасен е и газът, който много често се използва като гориво за горелките. Някои от химическите вещества са склонни към самозапалване. То може да възникне, когато количеството топлина, което се получава в резултат на реакцията окисление, е по-голямо от количеството топлина, която се предава на околната среда.

7.1 Химическите вещества и смеси, склонни към самозапалване, се разделят на след-ните групи:

А/ Вещества, които се самозапалват при контакт с въздуха. Към тях спадат:железни сулфиди, бял фосфор, сажди, алуминиева и цинкова пудра и др.;

Б/ Вещества, които се самозапалват при контакт с вода. Към тях спадат: метални карбиди, фосфорен калций и натрий, основни метали, натриев сулфат и др.

В/ Окислители, които при смесване с горими вещества ги запалват. Най-силни окислители са хлорът, кислородът и окисите на азота, азотната киселина, хромовият анхидрид и др.;

Г/ Неустойчиви вещества, които се разлагат при дълго съхраняване и въздействие с топлинен източник.

Към samozапалване са склонни и някои растителни масла / ленено, конопено, слънчогледово и др./ и животинските мазнини. Веществата, склонни към samozапалване, са особено пожароопасни, тъй като могат да се възпламеняват без страничен огнеизточник.

Пожарната опасност се увеличава от това, че в тях се използват различни електронагревателни уреди. Помещенията, в които се работи с течности и химикали, от които се отделят взривоопасни пари, се снабдяват с вентилационни шкафове и самостоятелни приточносмукващи вентилационни уредби. Взривоопасните пари се всмукват от горните и долните части на шкафа. Така съвременно се отделят както тежките, така и по-леките от въздуха пари.

Пряко загряване на стъклени съдове не се разрешава, тъй като е възможно спукването им и възпламеняване на горимите течности. На работните места се поставят само химикалите, с които ще се работи. Остатъците от химически вещества и леснозапалими течности се изхвърлят на определените за целта места. Те се неутрализират, изхвърлят или изгарят. Химикалите се държат в подходящи съдове с надписи на веществата, които се намират в тях. На съдовете се поставят надписи.

Леснозапалими и горими течности в големи количества се съхраняват в специални шкафове. Шкафовете, в които има леснозапалими и горими течности до 3л, се разполагат на не по-малко от 1м от отоплителни и нагревателни прибори. Химикали и други вещества, които при съвместното им съхранение са склонни към samozапалване, се съхраняват отделно в подходяща негорима опаковка. Окислителни, като бертолетова сол, натриеви и калиеви нитрати, амониева селитра, както и натриев и бариев перексид, се съхраняват в отделен шкаф или рафт в съдове, които не позволяват разливане.

Получаването на химикали и работа с тях в химически лаборатории, в отсъствието на преподаватели или лаборанти, не се допуска.

При лабораторни упражнения се назначават дежурни, които да следят дали се спазват противопожарните правила при работа. Те проверяват дали са изключени всички нагревателни прибори, газови горелки и др. след приключване на работата. Шкафовете, в които се съхраняват химикалите, трябва да бъдат заключени.

8. Пожарна опасност и противопожарни мерки при работа в селскостопански обекти

Селското стопанство заема важен дял в икономиката на територията на Столична община. То осигурява продукти за потребление и суровини за отраслите на промишлеността.

Най-същественото в интензификацията на селското стопанство е внедряването и използването на техниката в производството. Тя облекчава труда на селскостопанските производители и рязко повишава тяхната производителност, създава реални условия за увеличаване на добивите от селскостопанските култури. Техниката, като фактор за увеличаване производителността на труда в селското стопанство, влияе чрез количествено увеличаване на машините, внедряване на нови, по-съвършени типове и особено на машини за механизация на новите производствени процеси.

Концентрирането на голяма част от селскостопанското производство на едно място, специализацията, механизацията и химизацията, поставят пред селскостопанските ръководители и специалисти сериозни задължения за неговото стопанисване и опазване от пожар.

Селскостопанските обекти са леснозапалими и в тях съществуват благоприятни условия за бързо развитие на евентуално възникнали пожари. Това се обуславя от особения характер на селскостопанското производство. В стопанските дворове и в непосредствена близост до животновъдните сгради или в самите тях се съхранява фураж, който е лесно запалим. Много от конструктивните елементи и тавански помещения са горими.

Във всички ремонтно-технически, дърводелски и др. работилници в стопанските дворове съществуват условия за възникване на пожари. С всяка изминала година все повече селскостопански производства и операции се механизират. Зърнено-житните култури се прибират с машини, увеличава се механизацията при обработването и прибирането на техническите култури. Все по-масово се използва ел. енергия, което налага прокарването на широка мрежа от електропроводници в сградите. Бурното развитие поставя задачата пред селскостопанските труженици да вземат мерки за недопускане на пожари. Това налага те добре да познават пожарната опасност и противопожарните мерки при отделните машини и съоръжения, при ползването на минерални торове, препарати за растителна защита и други технологии на производство, които се внедряват в селското стопанство при прибиране, сушене и съхраняване на селскостопанската продукция.

Животновъдството също постигна значителни успехи. Създадени са големи ферми, подобри се храненето и отглеждането на животните. Техниката и технологията в говедовъдството и телеуговяването, свиневъдството, овцевъдството и птицевъдството позволяват да са създадат комплекси с пълна механизация и автоматизация на процесите. Доенето на кравите и овцете се извършва с доилни инсталации. За съхраняването на млякото се използват хладилни вани, които работят с газ – амоняк или фреон. Необходимо е да се обръща по-голямо внимание на уплътненията, за да няма изтичане на газ, който при определена концентрация / долната граница на взриваемост на амоняка е 14,3%. / при наличие на огнеизточници може да причини експлозия. Да се осигурява добра вентилация и изправност на ел. инсталация.

Ел. инсталации и ел. двигатели в помещенията създават пожарна опасност при положение, че не са устроени в съответствие с **„Наредба I з – 1971 за строително технически правила и норми за осигуряване на безопасност при пожар”** за помещения, в които се отделят киселини – в защитено изпълнение против химически реагенти. Веднъж в тримесечието трябва да се извършва цялостна проверка на ел. инсталации.

За отопление на малки животни се използват инфрачервени лампи и електромайки. При постелно отглеждане на животните съществува пожарна опасност, ако същите не са обезопасени с мрежи. Вследствие на високата температура, при овлажняване или бутане от животните, често се спукват глобусите и нагретите парчета стъкла създават опасност за запалване на сламената постеля.

В някои сгради се използва централно отопление – нафтови / газови / въздухоотоплителни агрегати. Те се монтират извън помещенията, в които се намират животните. Горелките се снабдяват с термозащита и устройство за автоматично спиране притока на гориво при евентуална авария или спиране на ел. ток.

Необходимо условие за уедреното животновъдство е индустриализацията на фуражното производство. Фуражните цехове и кухни, фуражомелачките се устройват, съгласно противопожарните изисквания с противопопрашно и противовлажно електрооборудване, съоръжават се с циклони за отделяне на праха.

При сушилните за сенно брашно се осигуряват карантинни помещения, в които в продължение на 24 часа престояват чувалите с брашно, преди постъпването им в складовете. Това се прави, понеже сенното брашно се samozапалва.

Рязането и омекотяването на тревния фураж с балкан-апарати и фуражомелки за груб фураж създава условия за възникването на пожари. Най-честа причина е попадането на тел, метални предмети, камъни и др., в резачния апарат. Вследствие на удар се получават искри. За обезопасяването им се монтират магнитни сепаратори на входовете на резачните апарати. Балкан-апаратите се устройват на 4 м от сеновали и други животновъдни сгради.

При отглеждането на житните култури най-пълно е навлязла механизацията. В противопожарно отношение интерес представлява прибирането на посевите. Комбайните трябва да са с изправна електрическа инсталация, мазителна и хранителна система; да са снабдени с изправни пожарогасителни и искрогасители – последните периодически се чистят от нагар; акумулаторните батерии се закрепват здраво, за да не искрят; спирачната система трябва да е изправна; да не се оставят затегнати спирачките по време на движение; редовно да се смазват триещите се части и др. Транспортирането на зърното до складовете и сушенето да стават с напълно безопасни машини. Складовете / силозите / предварително се обеззаразяват със сероводород и серовъглерод. Тези течности са пожароопасни и взривоопасни. При наличие на източници на огън и достатъчна концентрация, експлозията и пожарът са неминуеми. Запалванията при сушене на зърно се дължат преди всичко на неспазване технологията на сушене и на температурния режим.

Различните видове минерални торове / амониева селитра, суперфосфат, карбамид и др. / се съхраняват в отделни помещения или клетки на складовете. Когато са заедно, протичат химически процеси, при които температурата се повишава и торовете се samozапалват. Същото важи и за съхраняването на препарати за растителна защита.

Тези и други противопожарни мероприятия способстват за намаляване пожарната опасност и за недопускане на пожари в селското стопанство.

9. Последствия от големи горски и полски пожари

Възникването на пожари може да има неблагоприятни последствия като:

- Унищожаване на големи площи от горския фонд;
- Големи материални щети при изгаряне на неприбрана реколтата от есенниците;
- Нанасяне на значителни щети на околната среда;
- Загуби на животински видове и нарушаване на популациите;
- Възможни са и човешки жертви.

Изводи

1. При възникване на масови горски и полски пожари ще има понесени големи материални загуби.

2. За своевременното провеждане на гасачески дейности се налага изграждането и поддържането във висока готовност на сили и средства в държавното лесничейство, общината и кметствата.

3. За успешната защита на населението, горския фонд и полските култури, е необходимо да се провежда целогодишна ефективна превантивна дейност.

4. Горските и полските пожари са обществено опасни явления, които нанасят огромни материални загуби на горския фонд и селското стопанство на район „Нови Искър”. Не рядко те са свързани и с човешки жертви. При възникването им много често изгарят животни, птици и насекоми. Нанасят непоправими щети на флората, фауната и екосистемата в областта. Обезлесяват се значителни територии на Стара планина.

Особено сложна ще бъде обстановката при възникване на пожари в горските масиви на парк "Витоша" и в планините "Плана" и "Люлин", поради трудно достъпния терен и липсата на водоеми за нуждите на пожарогасенето.

Територията на район Нови Искър е 215 994 дка, от които 74 226 дка представляват горски фонд.

10. Предприятия находящи се на територията на район „Нови Искър”, работещи с опасни вещества

Изключително опасни са пожарите, които могат да възникнат в предприятия, работещи с опасни вещества, бази с петролни продукти и газо-преносни системи.

На територията на район Нови Искър с висока степен на пожароопасност са:

- Завод за производство на каучукови изделия и каучукови смеси „Зебра” АД, гр. Нови Искър, „Промислена зона” № 1
- Петролен терминал “Сакса” ООД, гр. Нови Искър, ул. „Кременица” № 1
- Завод за производство на бои, лакове, грундове, смоли, разредители и др. „Лакпром” АД, с. Световрачане, ул. „Синчец” № 16
- Завод за производство на каучук и еластични материали „Еластик” АД, с. Световрачане, ул. „Синчец” № 19 А
- Завод за производство на бои, лакове, лепила и разтворители „Колора” АД, с. Световрачане, ул. „Синчец” № 18
- Складове за взривни материали „МДЗ” с. Балша
- Фирма за изкупуване и търговия със скрап „Ровотел стийл” ООД, гр. Нови Искър, ул. „Кременица”

При пожар в предприятие с опасни вещества се отделят голям брой отровни газове.

II. МЕРКИ ЗА ПРЕДОТВРАТЯВАНЕ ИЛИ НАМАЛЯВАНЕ НА РИСКА

1. Възстановяване / изграждане / на съоръжения

1.1. Критерии за определяне на съоръжения за възстановяване или изграждане

А/ Контрол при спазването на техническите нормативни актове по проектиране на строежите:

- натоварване и въздействие;
- строително - технически норми;
- степен на опасност на съоръженията при пожари;
- степен на опасност за населението и националното стопанство;

Б/ Необходимост от рехабилитация или изграждане на обекти и съоръжения за пожарогасене / пожарни депа, пожарни хидранти, пожароизвестителни инсталации и др./.

На възстановяване подлежат съоръженията, които:

- биха ограничили разпространението на пожарите;
- биха довели до навременното локализиране и ликвидиране на пожарите.

1.2. Набелязване на конкретни съоръжения за възстановяване или изграждане

На територията на район „Нови Искър” има около 77 560 дка гори от първи и втори клас на пожарна опасност. Насажденията са разположени в пресечени местности, което затруднява локализирането и ликвидирането на възникнали пожари.

Изграждането на необходимата противопожарна инфраструктура в горите и земеделските земи (пътища, изкуствени водоизточници, подстъпи до водоизточниците, просеки под електропроводите, минерализовани ивици, пожарозащитни пояси, изорани ивици), биха създали условия за успешно гасене на възникналите пожари.

За осигуряване на вода за пожарогасителни нужди е необходимо възстановяването и поддържането в изправно техническо състояние на противопожарните хидранти.

При трайни засушавания и спадане на водните нива в язовирите се затруднява зареждането на противопожарните коли с вода. За разрешаването на този проблем е необходимо да се монтират допълнителни тръби и кранове към изпускателите на язовирите, които ще осигурят вода за пожарогасителни нужди до пълното изчерпване на водата.

Особено полезни за първоначалното ограничаване на разпространението на огъня до пристигането на екипите на РСПБЗН, са противопожарните табла, разположени в близост до горските масиви с висок клас на пожароопасност.

1.3 За ограничаване на мащабите на възникнали пожари на територията на района в горския фонд са изградени следните съоръжения:

- бариерни прегради - с цел разделяне гората на дялове с определена площ;
- просеки, почистени от суха растителност, шосета и трасета на далекопроводи с високо напрежение, с широчина 20 - 30 м.;
- прокари - през 5 км. в горите от I и II клас и през 15 км. в горите от III клас на пожарна опасност;
- лесо-културни прегради - това са просеки, почистени от суха растителност с ширина 5 - 10 м., които се прокарват през 400 до 500 м. в големите комплекси млади иглолистни горски култури и възобновителни участъци, както и в широколистни такива, които са затревени или са от I или от II клас на пожарна опасност, с цел да ги разделят на клетки по 20 до 40 ха;
- защитни минерализовани ивици - това са незалесени ивици с ширина от 3 до 5 м, където горската покривка е отстранена до минералния почвен слой. Проектират се по средата на незалесени прегради, по периферията на полезащитните пояси, както и за отделяне от вилни и работни земи, стопански и жилищни сгради, промишлени предприятия, сметища, пътища, ж. п. линии и др.;
- места за почивка, паркиране на коли и палене на огън - проектират се през 10 до 20 км. по пътищата, минаващи през горите, но се разполагат извън обсега на горските култури и други силно застрашени от пожар площи.

1.4 Отговорни областни звена и длъжностни лица за осъществяване на дейността

Звена и длъжностни лица, имащи отношение при пожари на територията на район „Нови Искър”, са както следва:

А. / Звена:

1. Районен съвет по сигурността;
2. СУПБЗН;
3. Доброволни формирования
4. СДВР;

5. Регионално управление на горите;
6. ЦСМП – София;
7. Дирекция “Разпределение на ел. енергия” към “Електроразпределение столично” АД;
8. Дирекция “Инженерна инфраструктура”;
9. Дирекция “ОРУОМПЗБ”;
10. Дирекция “Транспортна инфраструктура”;
11. Дирекция „Общински земи, гори, водни обекти и околна среда”;
15. Дирекция „Общински строителен контрол”;

Б. / Длъжностни лица:

1. Председател на РСС
2. Зам. Председател на РСС
3. Секретар на РСС
4. Кметове на населените места по територията на район „Нови Искър”
5. Ръководители на териториални структури
6. Определен личен състав от дирекциите /отделите/.

2. Населени места, разположени в близост до горски масиви:

- Гр. Нови Искър, кв. Гниляне
- кв. Изгрев
- кв. Курило
- с. Локорско
- с. Войнеговци
- с. Подгумер
- с. Балша
- с. Доброславци
- с. Кътина

Предпоставка за възникване на големи полски пожари е и недобросъвестното отношение на земеделските производители при обработката на земята, като често унищожаването на сухата растителност и сламата става чрез умишлено палене.

3. Оповестяване

Дежурния по Районен съвет по сигурност оповестява:

- СУПБЗН
- Председателя и зам. председателя на РСС и ЗБ;
- Секретаря на РСС и ЗБ;

След извършване на оповестяването, дежурния по РСС докладва на оперативния дежурен на ССС за обстановката.

Налице е реална необходимост от модернизация на системата за връзка и обмен на данни от оперативния дежурен по РСС към всички сили и средства, имащи отношение към управлението при бедствия и ликвидирането на последствия от масов пожар, както и поддържане на сиренната система за оповестяване на застрашеното население от район "Нови Искър" в изправност.

4. Основните насоки на превантивната дейност са:

- Разясняване на правилата и нормите за пожарна безопасност сред различни възрастови и обществени групи от населението;
- Информационно-разяснителна дейност сред населението за формиране на необходимото поведение за адекватни действия при пожари и катастрофи;
- Подпомагане обучението, подготовката и възпитанието на подрастващите и учащите се за придобиване на противопожарна култура и адекватно поведение при пожари и катастрофи;
- Подпомагане на превантивната дейност в обектите и населените места;
- Координация и взаимодействие с държавните органи и организации във връзка с подготовката на населението за действия при пожари и катастрофи;
- Информирание на централните и териториалните органи на изпълнителната власт и местното самоуправление, физическите и юридическите лица, за необходимостта от предприемане на превантивни мерки.

III. МЕРКИ ЗА ЗАЩИТА НА НАСЕЛЕНИЕТО

1. Временно извеждане на населението

Съгласно чл. 65, ал. 2, т. 8 от Закона за защита при бедствия кметът на общината организира временното извеждане на пострадалите лица. В района на бедствието и при отделните локални случаи временно извеждане на лица от мястото на намеса може да нареди ръководителят на място - специалистите от СУПБЗН, РУ на СДВР и делегирани от кмета длъжностни лица от Столична община.

2. Временни ограничения и мерки за защита на населението

- Свободно движение и пребиваване в определена част на територията на района /райони за провеждане на НАВР /, недостъпна, вследствие на настъпили повреди по пътната и железопътната инфраструктура на района;
- Право на извършване на дейност, която би затруднила или възпрепятствала осъществяването на спасителните и неотложните аварийно-спасителни работи - устройване на проходи, евакуация на хора и животни от огнището на пожар, оказване на първа медицинска помощ на пострадали, изнасяне на материални ценности и други ;
- Забрана за движение на лични и фирмени МПС, регулиране движението по определените за целта маршрути, устройване на пропускателни пунктове;
- Приоритетни грижи за деца, самотни възрастни хора и инвалиди, пострадали при пожара;
- Приоритетно снабдяване с хляб, храни и медикаменти на детски, лечебни и здравни заведения и спасителни екипи.
- Временното извеждане на безопасно място на населението на територията на Столична община се извършва по разпореждане на Председателя на ССС/ Председателите на РСС / или неговите заместници / секретаря на ССС /, след получаване на сигнал от дежурния по ССС / или дежурния диспечер на Столичен инспекторат.

2.1 Длъжностни лица, които могат да разпореждат временно извеждане

- Кмет на район „Нови Искър”
- Заместник кмет

2.2 Случаи на извеждане

Временно извеждане се разпорежда:

- при наличие на взривоопасни вещества в близост до пожара;
- в случаите, когато пожарите и отделящите се газове застрашават здравето и живота на хората, живеещи в близост до мястото на пожара.

Временно извеждане на населението се осъществява при възникване на пожари във всички или отделни райони на Столична община, при опасност от разрастване и обхващане на голям брой жилищни и обществени сгради.

3. Места за временно настаняване на населението

3.1 Определяне на подходящи места за временно настаняване

При възникване на масови горски и градски пожари на жилищните домове, стопански постройки, гаражи и др., на семействата, за които жилището е единствено, се осигурява подслон в:

- **ученически общежития;**
- **детските градини по райони;**
- **училища;**

При необходимост от изграждане на палатков лагер, същият да се изгради на територията на бивши поделения и/или терените, определени за футболни игрища /стадиони и спортни площадки/;

3. Оценка на нуждите от снабдяване с храна, вода, лекарствени продукти, медикаменти др. от първа и последваща необходимост

В населените места на район „Нови Искър”, подлежащи на временно извеждане на населението, са направени разчети за три дни за нуждите от:

- вода;
- храна;
- лекарствени продукти;
- медицински изделия;
- отопление;
- осветление;
- постелъчно оборудване.

Разчетите са направени на базата на следната разкладка за едно денонощие:

№ по ред	Наименование	Грамаж /бр/ на човек
I.Хранителни продукти		
1.	Хляб	800гр.
2.	Сирене / кашкавал	35гр.

3.	Кисело мляко	400гр./кофички 2 бр.
4.	Колбаси	30 гр.
5.	Масло	15 гр.
6.	Захар	25 гр.
7.	Конфитюр	25 гр.
8.	Вода	20 л.
9.	Консерви	2 бр.
10.	Яйца	1 бр.
II. Нехранителни продукти		
1.	Сапун	1бр.
2.	Веро - опаковка	1 / 2бр.
3.	Тоалетна хартия	1 ролка за 3дни

В района са направени разчети за необходимостта от следното имущество

№ по ред	Наименование
1.	Палатки
2.	Шалтета
3.	Одеала
4.	Възглавници
5.	Печки
6.	Дърва за огрев
7.	Агрегати за осветление с кабелна мрежа
8.	Водоноски
9.	Преносими химически тоалетни
10.	Походни кухни и др.

4. Обществен ред и сигурност

Кметът на района, в рамките на компетентността на общината, чрез дирекция „ОРУОМПЗБ“, осъществява връзката и координацията с органите на МВР и другите институции по въпросите на обществения ред и спазването на законността на територията на района.

- Директор на СДВР;
- Директор на СУПБЗН.

Силите се изнасят в района на масовия пожар и изпълняват следните основни задачи:

- Организиране на комендантска служба в района и по пътищата, водещи към него.
- Отцепване на пострадали жилищни сгради и стопански обекти.
- Осигуряване охраната на магазини, складове и жилищни домове на населението в огнищата на поражение.
- Усилване охраната на обществени сгради и обекти от НС и такива, съхраняващи документи от особена важност.
- Предотвратяване на паника сред населението и възстановяване спокойствието и обществения ред, борба с мародерите
- Въвеждане ред по бензиностанциите.
- Осигуряване условия за въвеждане силите на ЕСС.

- Установяване самоличността на загиналите.
- Извършване адресната регистрация на евакуираното население.
- Набелязване на мерки за недопускане на аварии и катастрофи.
- Осигуряване на административен надзор за изпълнение на режимните мероприятия, свързани с прехраната на населението, разпределението на лекарствата и др.
- Осигуряване на ред и безопасност при временно извеждане на населението и материалните ценности от района на бедствието.

При възникване на масови пожари се привличат сили и средства от СДВР и СУПБЗН, със задачи както следва:

- поддържане на проходи в най-критичните райони, с цел осигуряване на маршрути и условия за въвеждане на техника;
- контрол по спазване на безопасността на движение на основните булеварди и улици и при движение на автомобили със специален режим;
- изолиране на районите с възникналите пожари;
- осигуряване реда при изнасяне и евакуация на пострадалите хора и материалните ценности от района на пожара;
- осигуряване маршрутите за въвеждане на специализираните екипи при провеждане на НАВР;
- осигуряване условия на ЦСМП и здравните органи за оказване на първа медицинска помощ;
- Охраната на обществения ред в районите на Столична община се поема от РУ на СДВР. Контролът за движението по улиците и булевардите се осъществява от органите на отдел „Пътна полиция КАТ” на СДВР.
- за осъществяване на мероприятията по опазването на реда и сигурността на гражданите в засегнатите райони, със силите и средствата на РУ се изграждат следните групи:
 - -групи за изграждане на КПП, регулиране на движението и указване маршрута за движение на допълнително привлечените сили от областта и съседните общини;
 - -група за отцепване на района;
 - -група за предотвратяване и разкриване на престъпления;
 - -група за оказване на съдействие на държавни органи и организации;
 - -резерв и дежурни;
 - -служебни автомобили;

5. Логистика

Логистичната подкрепа при пожар включва:

- квартирно настаняване
- снабдяване с вода, храна, лекарствени продукти и медикаменти;
- транспортно обслужване
- медицинско обслужване
- битово обслужване и др.

5.1. Задачи и отговорни длъжностни лица, участващи в логистиката

Основните задачи, които следва да се изпълняват са следните:

- Изготвяне разчет на съществуващите хранителни припаси, лекарствени средства, дрехи, постелъчни материали и други стоки от първа необходимост, намерени в наличност към момента на бедствието.
- Изготвяне разчет за необходимостта от хранителни запаси, лекарствени средства, дезинфекционни материали и други стоки от първа необходимост за осигуряване цялото население от пострадалия район.
- Осигуряване на необходимите количества постелъчен материал, легла, одеала и др. само за населението, настанено във временни помещения, палаткови лагери, фургони и др.
- Определяне на доставчици и влизане в договорни отношения с тях за доставяне на недостигащите материали и стоки от първа необходимост.
- Издирване на фондации и организации за доставка на дарения от страната и чужбина и определяне необходимостта от инвентар и имущество.

6. Транспортно осигуряване

Общото ръководство, организацията и управлението на мероприятията по транспортното осигуряване се осъществява от РСС и УК, фирмите, обектите и учрежденията.

Осъществява се със силите и средствата на териториалните структури участващи в провеждането на СНАВР, както и с тези на фирмите, обектите и учрежденията.

За осигуряване извеждането на населението при пожар са подготвени предварителни разчети от района попадащ в заливните зони.

Разработена е и таблица за необходимите транспортни средства за извеждане на населението.

Район	Необходими транспортни средства			
	автобуси	микробуси	товарни	леки
“Нови Искър”	13бр.– 100м. 4бр. – 50м.		16бр.	

7. Медицинско осигуряване

Медицинското осигуряване се организира и ръководи от РСС и УК. То се извършва от екипи на 31-ви МЦ гр. Нови Искър.

При катастрофално наводнение от язовир „Искър“ за оказване на специализирана медицинска помощ се привличат сили на ЦСМП и РЦЗ - София.

8. Взаимодействие на силите и средствата

Подпомагането и възстановяването при бедствие включва предоставянето на неотложна и възстановителна помощ на пострадалите лица и извършване на НВР след бедствие.

Неотложните възстановителни работи се организират от органите на изпълнителната власт, в съответствие с функциите им.

Взаимодействието между ръководителите на пожароопасни обекти, „Държавно лесничейство”, „Общински имоти” и фирмите за предоставяне на помощ при големи пожари се извършва съгласно Оперативните планове за действие при пожар, в които е указано:

- От кого се извършва оповестяването за възникналия пожар в обекта, сградата, горския масив;
- Основните подходи към горящия обект;
- Местата на водоизточниците и начина за организиране на водоснабдяването на противопожарните средства;
- Ръководителя на противопожарното ядро и тел. указател за оповестяването му;
- Дежурните шофьори;
- Отговорните лица за осигуряването на храна и вода за гасачите;
- Кой ръководи пожарогасенето в района на пожара.

При пожар в производствени обекти ръководителят на гасителните работи установява връзка с техническия състав в обекта и с негова помощ уточнява наличието и местата на апаратурите под високо налягане, определя вида, количеството и мястото на взривоопасните и отровни вещества и взема мерки за тяхната защита.

Ръководителят на гасителните работи, при пожари в големи горски масиви, установява връзка с “Държавно лесничейство” София, кметовете на райони /населени места/ и с предварително сформираните гасачески групи от населението взема мерки за гасене на пожарите.

Спасяването на хората, оказването на медицинска помощ и временното извеждане се осъществяват едновременно с развърщането на силите и средствата за гасене на пожара. При недостиг на сили и средства първо се извършват спасителните работи, а след това се продължава с гасенето на пожара.

Горските пожари се гасят във взаимодействие с горските лесничейства, отговарящи за реда в горите. Непосредствена отговорност за гората в даден район носи съответното горско стопанство. Ако пожарът не е голям, гасенето се извършва от съответното горско стопанство. При необходимост се привличат хора от местното население и гасаческите групи, като се използват подръчни средства за гасене.

За борба с масовите пожари, имащи характер на стихийно бедствие, се привличат и останалите части от Единната спасителна система – Формирания на ПБЗН, фирми, разполагащи с необходимата техника и хора, съгласно сключените договори. Те устройват заградителни и опорни полоси за пускане на гасителни течности срещу огъня.

Подпомагането и възстановяването при бедствие включва предоставянето на неотложна и възстановителна помощ на пострадалите лица и извършване на НВР след бедствие.

Неотложните възстановителни работи се организират от органите на изпълнителната власт, в съответствие с функциите им.

9. Дейности за осигуряване на подслон, храна, вода и други от първа необходимост на нуждаещите се

Останалото без подслон население се настанява в незасегнати от бедствието сгради, а при недостиг на такива се организират палаткови лагери и се изготвят заявки за доставка на фургони.

- Организира се осигуряването на населението от засегнатите райони с необходимия фонд от облекло, обувки и други стоки от първа необходимост.
 - Организира се снабдяването на силите работещи в мястото на бедствието с обменен фонд облекла и обувки.
 - Организира се изхранването на населението:
 - в населените места засегнати от бедствието;
 - в районите за настаняване;
 - в заведенията за обществено хранене;
 - в училищните столове.
- През зимния сезон се осигуряват отоплителни материали и уреди за отопление.
- Осигурява се продоволствие на личния състав, на силите, определени за извършване на НАВР
 - Ръководи осигуряването на ГСМ на инженерната техника и друга специална техника за провеждане на НАВР и евакуация.

IV. ИЗВЪРШВАНЕ НА ГАСИТЕЛНИ РАБОТИ

1. Ликвидирането на горския пожар

Гасенето на горски пожар се извършва на два етапа:

I-ви етап – Спиране разпространението на пожара (прекръпяване на пламъчното горене).

II-ри етап– Локализиране и доизгасяне на всички огнища на горене и тлеене вътре в пожара.

При появяване на вятър обикновено се наблюдава ново възпламеняване на пожара (особено в иглолистните гори). С цел навременното му локализиране и доизгасяне се **организируют денонощни дежурства** до пълното преминаване на опасността от ново възпламеняване.

За оказване на помощ при извършване на гасителни мероприятия са договорени водоноски и личен състав със „Софийска вода“ и „В и К“.

С “ЧЕЗ” и “Електроенергиен системен оператор” ЕАД е организирано изключването на ел. захранването в района на пожара.

При големи пожари на помощ за пожарогасенето се извикват сили от съседни общини чрез СУПБЗН и чрез ГДПБЗН от други области.

При получаване на сигнал за възникнал пожар СУПБЗН в най-кратък срок организират изнасянето на ПП сили и средства към района на бедствието и изпълняват следните основни задачи:

- Локализиране и потушаване на пожарите;
- Спасяване на хора, попаднали в огнищата на бедствието;
- Недопускане и ограничаване разпространението на пожарите чрез организиране изключването на ел.напрежението, спиране на кранове с лесно запалими и горими течности и газове;
 - Бързо освобождаване на резервоарите от леснозапалими течности и газове;
 - Складиране на пожароопасните материали на нови безопасни места;
 - Отстраняване на пропукани стени, балкони, комини и др. възпрепятстващи спасителните работи;
 - Устройване на подстъпи към естествените водоизточници;
 - Организиране на ПП безопасност в районите за настаняване на евакуираното население;

- Превозване вода за населението за питейни и битови нужди;
- Осигуряване подходи към района на пожарите;
- Осигуряване на непрекъснато подаване на водни количества за нуждите на гасителните мероприятия.

V. ОРГАНИЗАЦИЯ НА ОПОВЕСТЯВАНЕТО ПРИ ПОЖАРИ

1. Дежурния по Районен съвет по сигурност оповестява:

- 1.1 Председателя и зам. председателя на РСС и ЗБ;
- 1.2 Секретаря на РСС и ЗБ;

След извършване на оповестяването, дежурния по РСС докладва на оперативния дежурен на ССС за обстановката.

До 15 минути в работно и 90 минути за извънработно време членовете на РСС и УК заемат работното си място в ритуалната зала на районната администрация, от където ръководи локализационните, спасителни и защитни мероприятия.

2. Оповестяване на населението

Оповестяването на населението се извършва чрез сиреннооповестителната система, а информация се подава:

- По радио и телевизии - ефирни и кабелни и с подвижни средства на РУ на СДВР, РС „ПБЗН“ и Столична община.

Информационното осигуряване в районите на пожара, пунктовете за продоволствие, за събиране на пострадали, местата за евакуация и др. места със струпване на хора се предвижда да бъде извършено с мегафони.

Най-решаващо за по-нататъшния успешен ход на НАВР е първоначалното информиране на населението за:

- Местата за изнасяне (евакуиране).
- Инструкцията за поведение на населението при масови пожари.
- Изградените палаткови лагери за останалите без подслон и пунктовете за раздаване на храна и вода.
- Пунктовете за събиране на пострадали и оказване на медицинска помощ.
- Полицейските постове за възстановяване на обществения ред и предотвратяване на мародерство.
- Реда и начините за привличане на работни групи от доброволци в помощ на НАВР, водени от щатни сили на МВР, ГДПБЗН, МЗ, и др.

VI. МЕТЕОРОЛОГИЧНО ОСИГУРЯВАНЕ

За получаване на метеорологични данни се използва НИМХ - БАН / ГД ПБЗН/.

Срокове за измерване и донесения:

- за метеорологична информация – през 3 часа.
- за хидрометеорологична информация – през 2 часа.
- обобщени сводки и прогнози – ежедневно към 18:00 часа.

Изготвил:

Евгени Тошев-младши експерт „ОМП и ЗБ,ЗР“